

מסורת הש"ס

(א) שנת קמו: [מנחות עב, א]
(ב) לעיל ע"ד, (ג) לעיל מה:
(ד) [עיל פטו, ושי"ב]
(ה) [עיל פטו, א] (ו) [עיל כג, א] (ז) לעיל ע"ד, (ח) [ע"י רע"ב לעיל פד: א] (ט) [ע"י רע"ב לעיל פד: א]

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה אמר וכו' והשם נתיבא סבת שמואל: (ב) ר"ה שמואל וכו' אמר ר"י דהתם לקוטו. ג"כ ע"ד ק"ט ג"כ ד"ה לא יעמוד:

מוסף רש"י

ומגן החצר. רש"י
(לעמיתו דלמחז' לעיל ע"ד)
הנה גגות ואחד חצירות
ואחד קרפפות וזוין שמו
אחת מה לטלטל מה
לזה ואפילו על גגות
הרבה (שבת קמ"ח). לשלש
חצירות. זו אצל זו (ע"י
התורה והאגדה לרה"מ.
דכל אחת רשות לעמה.
ואין להן דריסת הרגל זו
על זו, דלי הווי להו' זו
לפנים מזה אפריה פנימה
אחיהנה ואפילו בפני עמיה
אסורה כל אחת להשתמש
(שם). ואחד קרפפות.
שאינו יורד מבית פתחת
(ע"י פ"ט). אם על בית
פתיחה הוא מטלטל כעלו
ואם יורד ולא הוקף לריעה
קרי ליה רשות אחת לגג
הכרו או לגג חצר לטלטל
ב' אמות בזה ו' אמות
בזה, להוליא ולהכניס לגג
לזה (שבת קמ"ח). רשות
אחת הן. לטלטל על גג
ששבו בגג זה לגג ביתו
ולא חצירותיו שש שדיוקן
חלוקין לטטה ק' חלוקין
למעלה וכלים ששבו
בתוך מוציאן לחצותה וכן
לקרפף וכן לחצר וקרפף
מן הגגין. הואיל ויכולן
רשות שאינה לריעה היא
ואין לריעה לגג מחצר לחצר
אלא בשלש כלים ששבו
בבית של חצר זו להוליא
לחצר אחת (ע"י ע"ד).
לכלים ששבו בחצר.
כלים ששבו בחצר מהן
מוציאין אותן מזה לזה
(ע"י ע"ד). אפילו על גג
בעלים הרבה (ע"י כ"ב).
ולא לכלים ששבתו
בתוך הבית. והביאנו
לחצוין על ידי שיערבו
בני החצר, אסור להוליאן
מתחירו לחצר אחת, אם
לא עירבו ב' החצירות יחד
(ע"י פ"ט). אסור לקרפף או לגג, בבית
וקרפף שתי רשותיו
ואפילו דחד גבול (ע"י
כ"ב).

כל גגות פרק תשיעי עירובין

צ"א

עין משפט
גזר מצוה

ד א מיי פ"ג מהלכות
עירובין הלכה יח והל'
כ י"כ מתנן שנין דרננא
טור ש"ע א"ח ס"י ש"ע
סוף פ' וס"י ש"פ ס"י
פ':

גליון הש"ס

גמ' אמרו לו אין שעת
הכבנה ראייה. ע"י מנ"א
ס"י ע"ז ס"ק פ':

רבינו הגנאל

וקרפפות רשות לעצמן.
לדברי חכמים גגין רשות
לעצמן והצירות רשות
לעצמן וקרפפות רשות
לעצמן, לדברי ר' שמעון
כולן רשות אחד הן. מניא
כוותיה דרב, כל גגות
העיר רשות אחת הן,
ואסור להעלות ולהוריד
מגג לחצר ומחצר בכלל
וכלים ששבתו בחצר
מותר לטלטל בכל
החצר. וכלים ששבתו
בגגין מותר לטלטל בכל
הגגין. ובלבד שלא יהא
גג גבוה ו' טפחים או
מגור ו' טפחים [דבירי ר'
מיר]. וחכמים אומרים
כל אחד ואחד רשות
לעצמו, ואין מטלטלין
בו אלא ב' אמות.
תניא כרב יהודה אמר
רבי כשהיינו למדין תורה
אצל ר' שמעון בתקופה
היינו מצליקין לו שמן
ואלוותיה מחצר לגג ומגן
לקרפף, ודבריהם פשוטין
הן. פיסקא, ר' שמעון
אמר אחד גגות וכו'.
אמר רב (יהודי) הלכה כר'
יוחנן תרווייהו שרין, ובין
עירבו ובי לא עירבו
הילכתא כר' שמעון.
אי באשיקו עלייהו, אי
באשיקו ביהוה ואפיקו מני
דבתים לחצר, אמרו שני
כלים בחצר אחת, והני מני
דקנו שביחה בחצר שרו,
והני מני דקנו שביחה
בבתים אסירי, ופריקין אין
ר' שמעון לטעמי דלא
גזר. (ותנן) [נתנן] אי"ר
שמעון למה הדבר דומה
לג' חצירות שמתחוחות זו
לזו כו', עד הנני לא
גזר דילמא אתי לאפקוקי
גזר דבתים לחצר. מתיב
רב ששת, ר' שמעון
אומר אחד גגות כו', ואי
אמות בשלל עירבו, אי
לא עירבו מני דבתים
לחצר היכי משכחת להו.
ופריק רב ששת אליבא
דרב לעולם בשלל עירבו,
והני מני דקנו שביחה
בבתים דמתחחי בחצר
כונתא וסודרא דאינן
כלי מלבוש, ולבשם
בבית ויצא בחצר. ונדומן
לוי ופשוט אותם מעלין
וגשאריו בחצר, וכתיב
ויבואו בתן ואל כללן
ששבתו בתוך הבית.

אמר רב הלכה כר"ש והוא שא"א עירבו. אין לפרש דר"ש אין
מחלק בין עירבו ולא עירבו ור"ב בלא עירבו סבר ליה
כוותיה דר"ב כסמוך דפריך רב חסדא לשמואל ור' יוחנן יאמרו ב'
כלים שבתו אחת זה אסור וזה מותר לרב נמי תיקשי אליבא דר"ש
ורב ששת נמי דפריך לרב אלא אי
אמרת בשלל עירבו היכי משכחת
מאני דבתים שבתו הא רב נמי מודה
דר"ש אפילו בעירבו קאמר ולכן
נראה דרב סבר דר"ש גופיה לא אמר
אלא בשלל עירבו והשתא (א) סברת
שמואל איפכא מדרב דשמואל לא
גזר הכא דלמחר בין עירבו בין לא
עירבו וגבי שלש חצירות גזר דסבר
כרבנן דלמרי שלשתן אסורות לשיטת
ר"ש דמי שהוליא וכו' (לעיל מ"ח: ד"ה רשות)
ורב הכא גזר והתם לא גזר דפסיק התם
כר"ש ועוד דמשני הכא שמואל דר"ש
לפעמייהו דלא גזר משמע דסבר
כוותיה דרב יהודה (ב) אמר רבי כשהיינו
לומדים תורה אצל ר"ש בתקופה היינו מעלין
שמן ואלוותיהו מגג לגג ומגן לחצר ומחצר
לחצר ומחצר לקרפף ומקרפף לקרפף אחר
עד שהיינו מוגיעין אצל המועיין שהיינו רוחצין
בו אמר רבי יהודה מעשה בשעת הסכנה
והיינו מעלין ס"ת מחצר לגג ומגן לחצר
ומחצר לקרפף קרפות בו * אמרו לו אין שעת
הסכנה ראייה: ר"ש אומר אחד גגין וכו':
(ג) אמר רב הלכה כר"ש והוא שלא עירבו
אבל עירבו לא דגורין דילמא אתי לאפקוקי
מאני דבתים לחצר ושמואל אמר * בין עירבו
בין שלא עירבו וכן אמר ר' יוחנן מי לחשך
בין עירבו ובין שלא עירבו מתקופה לה רב
חסדא לשמואל ולרבי יוחנן יאמרו שני כלים
בחצר אחת זה מותר וזה אסור ר"ש לטעמיה
דלא גזר (ד) דתנן א"ר שמעון למה הדבר
דומה לשלש חצירות הפתוחות זו לזו
ופתוחות לרה"ר ועירבו שתי החיצונות עם
האמצעית היא מותרת עמהן והן מותרות עמה
וב' החיצונות אסורין זו עם זו ולא גזר דילמא
אתי לאפקוקי מאני דהא חצר להא חצר ה"ג
לא גזרין דילמא אתי לאפקוקי מאני דבתים
לחצר מתיב רב ששת (ה) ר"ש אומר אחד גגות
אחד חצירות ואחד קרפפות רשות אחת הן
לכלים ששבתו בתוכן ולא לכלים ששבתו
בתוך הבית אי אמרת בשלמא דעירבו היינו

וקרפפות רשות לעצמן. ואפילו הן של ב' אנשים מטלטלין מזה לזה
דהאמר ר"מ כל גגות העיר רשות אחת שמע מינה דס"ל דאין רשות
מתחלקת ממחמת שינוי בעלים אלא דמים לחודיהו מפני שהם תדירות
לדירה דמה לי גגין ומה לי חצירות ומה לי קרפפות אבל מגג לחצר
ומגן לקרפף לר"מ לא ואפילו של איש
אחד כדאמרין גזירה משום תל דנה"ר
וכ"ש כשהן של שנים ומחצר לקרפף
נמי לא דשמעינן להו לרבנן לקמן
בזרייתא דאסור לטלטל מחצר לקרפף
ור"מ לא שמעינן ליה דפליג עלייהו
להקל אלא בחלוק רשות דגגין הואיל
ושמן שזה אצל ברשות החלוקות
שזמן לא שמעינן ליה דמיקל דדוקא
קאמר ר"מ גגות דתשמשתן שזה וכן
חצירות וכן קרפפות ואפילו הן של
שנים דבשינוי בעלים לא מיתקרי
אלא דמים לר"מ וגגין לרבנן אבל
בחלוק תשמיש ושינוי שם הרשות
קפיד הלכך מחצר לקרפף אסור
ואפילו הוא שלו ואינו יותר מבית
סאמים דעל כרחק הן קרפפות
שאינן יתירי על בית סאמים קאמר
למי דמיאיים בזה לימא רבי שמעון
מטלטלין הא כרמלית היא וליכא מאן
דפליג למחצר המשכן גמריה ועוד
כדילא אמרין בשלל עושין פסיקין
דפלוגתא דר"ש ורבנן בקרפף בית
סאמים היא ואפילו חצר וקרפף של
איש אחד אפילו רבנן דקאמרי התם
קרפף יתיר ומני סאמים שחוקף
לדירה נזרע רובו הרי הוא כגנה כו'
ואמר רב הונא בריה דרב יהושע כו'
וכי ידיקת בה שמעינן מינה דלא שרי
ר"ש אלא בקרפף בית סאמים ורבנן
אסרי אע"ג דלחצר גבולא הוא: לדברי
חכמים.
ולא חצירות רשות אחת הן לא שיעלטל
מגג לגג אם חלוקין בעליהן משום
דגגין לרבנן כבתים משוי להו על ידי
חלוק שלטמיה אבל מחצר של רבנים
לחצר של רבנים מטלטלין ומגג לחצר
דרבנים מטלטלין ואע"ג דגג רשותא
דידה וחצר דשותפתא כתיבא בזרייתא
לקמן [ע"י ע"ד]. והואיל וגג ששמיש שאינו
תדיר הוא לא הוי ממש כבית ומטלטל
ממנו לחצר: קרפפות רשות אחת. ואפילו
הן של שנים דכל רשות ששמו שזה
מותר לו חוץ מן הגגין אבל מחצר
לקרפף אפילו דחד גבולא אסיר ולא
דמי לגג וחצר דתשמשתיה דגג שזה
לחצר הוא. והכי שמייע ליה לרב יהודה
וממתניתין דייק לה מדקאמר ר"ש

כרנן דלמרי שלשתן אסורות לשיטת
ר"ש דמי שהוליא וכו' (לעיל מ"ח: ד"ה רשות)
ורב הכא גזר והתם לא גזר דפסיק התם
כר"ש ועוד דמשני הכא שמואל דר"ש
לפעמייהו דלא גזר משמע דסבר
כוותיה דרב יהודה (ב) אמר רבי כשהיינו
לומדים תורה אצל ר"ש בתקופה היינו מעלין
שמן ואלוותיהו מגג לגג ומגן לחצר ומחצר
לחצר ומחצר לקרפף ומקרפף לקרפף אחר
עד שהיינו מוגיעין אצל המועיין שהיינו רוחצין
בו אמר רבי יהודה מעשה בשעת הסכנה
והיינו מעלין ס"ת מחצר לגג ומגן לחצר
ומחצר לקרפף קרפות בו * אמרו לו אין שעת
הסכנה ראייה: ר"ש אומר אחד גגין וכו':
(ג) אמר רב הלכה כר"ש והוא שלא עירבו
אבל עירבו לא דגורין דילמא אתי לאפקוקי
מאני דבתים לחצר ושמואל אמר * בין עירבו
בין שלא עירבו וכן אמר ר' יוחנן מי לחשך
בין עירבו ובין שלא עירבו מתקופה לה רב
חסדא לשמואל ולרבי יוחנן יאמרו שני כלים
בחצר אחת זה מותר וזה אסור ר"ש לטעמיה
דלא גזר (ד) דתנן א"ר שמעון למה הדבר
דומה לשלש חצירות הפתוחות זו לזו
ופתוחות לרה"ר ועירבו שתי החיצונות עם
האמצעית היא מותרת עמהן והן מותרות עמה
וב' החיצונות אסורין זו עם זו ולא גזר דילמא
אתי לאפקוקי מאני דהא חצר להא חצר ה"ג
לא גזרין דילמא אתי לאפקוקי מאני דבתים
לחצר מתיב רב ששת (ה) ר"ש אומר אחד גגות
אחד חצירות ואחד קרפפות רשות אחת הן
לכלים ששבתו בתוכן ולא לכלים ששבתו
בתוך הבית אי אמרת בשלמא דעירבו היינו
דמשכחת לה מאני דבתים בחצר אלא אי אמרת בשלל עירבו היכי משכחת
לה מאני דבתים בחצר הוא מותיב לה והוא מפרק לה בכומתא וסודרא
ת"ש

כולן רשות אחת מכלל דרבנן לאו חדא רשותא משוי להו לכולהו ובזרייתא מסייעא ליה לקמן [ס"ז] דקתני גג וחצר
ואכסדרה ומרפסת כולן רשות
אחת הן וחצר ומרפסת כב' חצירות דמו ומדוקא דידה דלא תנא בה קרפף ומצוי מוקמינן לה כרבנן דאי ר"ש אפילו קרפף נמי מיתקרי
בבדי חצר ואי ר"מ גג וחצר לא מישמרו דהא כדילא חצר כמתני' מנמוון לגבוה: לרבי ר"ש כולן רשות אחת. דלא תימא האי דל"ר
שמעון אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפפות כל חדא וחדא רשותא באנפי נפשיה משוי להו גגין לעצמן וחצירות לעצמן וקרפפות לעצמן
דהא סברא לר"מ אית ליה אצל ר"ש כולהו חדא רשותא משוי להו. הכי שמייע ליה לרב יהודה ובזרייתא מסייעא ליה דתניא כוותיה לקמן
היינו מעלין שמן ואלוותיהו מגג לגג ומגן לחצר ומחצר לקרפף: סניא כוותיה דרב. דלמחר לעיל (פ"ט). בגגין השוין לרבנן דאין
מטלטלין בין חצר לחסרי האדרי ולא חצירות גזר אסוקי במחילות שאין ניכרות: רשות אחת. ומטלטלין מזה לזה: ואסור להעלות
והוריד. ר"מ לטעמיה דגזר משום תל: מוסר לטלטל בחצר. אע"פ שלא עירבה וה"ה לשאר חצירות: רשות לעצמו. ואין מטלטלין
מזה לזה אפילו בתוך ד': ואין מטלטלין זו. אפילו בגג עצמו: סניא כוותיה דרב יהודה. אליבא דר"ש: שמן. לסקוך זו: אלוותיה. להסתפג
בה: מגג לגג ומגן לחצר ומחצר לקרפף ומקרפף לקרפף כולהו גרסינן: והוא שלא עירבו. בני החצירות כל אחת לעמיה דהשתא לא שכיחי
כלי דבתים בחצר וליכא למיגזר אי שייח להוליא כלים ששבתו בזו להכניסן לחצרתה אחי לאפקוקי נמי לה כלי הבית: אבל עירבו. כל
חצר לעמיה ולא עירבו ב' החצירות יחד אסור לטלטל מזה לזו אפילו כלי החצר דכיון דשכיחי מאני דבתים בחצר גזרינן דילמא אחי
לאפקוקי מאני דבתים שבתו זו לחצר זו ור"ש מודה בזה דקתני אבל לא לכלים ששבתו בתוך הבית: מי נחשך לא גרסינן: היינו דמשכחת לה
מאני דבתים בחצר. דליצטרך למייתני אבל לא לכלים ששבתו בתוך הבית: (כ) כנומסא וסודרא. ששבתו בתוך הבית והוליאן לחצר דרך מלבוש:

ד א מיי פ"ג מהלכות
עירובין הלכה יח והל'
כ י"כ מתנן שנין דרננא
טור ש"ע א"ח ס"י ש"ע
סוף פ' וס"י ש"פ ס"י
פ':

אמר רב הלכה כר"ש והוא שא"א עירבו. אין לפרש דר"ש אין
מחלק בין עירבו ולא עירבו ור"ב בלא עירבו סבר ליה
כוותיה דר"ב כסמוך דפריך רב חסדא לשמואל ור' יוחנן יאמרו ב'
כלים שבתו אחת זה אסור וזה מותר לרב נמי תיקשי אליבא דר"ש
ורב ששת נמי דפריך לרב אלא אי
אמרת בשלל עירבו היכי משכחת
מאני דבתים שבתו הא רב נמי מודה
דר"ש אפילו בעירבו קאמר ולכן
נראה דרב סבר דר"ש גופיה לא אמר
אלא בשלל עירבו והשתא (א) סברת
שמואל איפכא מדרב דשמואל לא
גזר הכא דלמחר בין עירבו בין לא
עירבו וגבי שלש חצירות גזר דסבר
כרבנן דלמרי שלשתן אסורות לשיטת
ר"ש דמי שהוליא וכו' (לעיל מ"ח: ד"ה רשות)
ורב הכא גזר והתם לא גזר דפסיק התם
כר"ש ועוד דמשני הכא שמואל דר"ש
לפעמייהו דלא גזר משמע דסבר
כוותיה דרב יהודה (ב) אמר רבי כשהיינו
לומדים תורה אצל ר"ש בתקופה היינו מעלין
שמן ואלוותיהו מגג לגג ומגן לחצר ומחצר
לחצר ומחצר לקרפף ומקרפף לקרפף אחר
עד שהיינו מוגיעין אצל המועיין שהיינו רוחצין
בו אמר רבי יהודה מעשה בשעת הסכנה
והיינו מעלין ס"ת מחצר לגג ומגן לחצר
ומחצר לקרפף קרפות בו * אמרו לו אין שעת
הסכנה ראייה: ר"ש אומר אחד גגין וכו':
(ג) אמר רב הלכה כר"ש והוא שלא עירבו
אבל עירבו לא דגורין דילמא אתי לאפקוקי
מאני דבתים לחצר ושמואל אמר * בין עירבו
בין שלא עירבו וכן אמר ר' יוחנן מי לחשך
בין עירבו ובין שלא עירבו מתקופה לה רב
חסדא לשמואל ולרבי יוחנן יאמרו שני כלים
בחצר אחת זה מותר וזה אסור ר"ש לטעמיה
דלא גזר (ד) דתנן א"ר שמעון למה הדבר
דומה לשלש חצירות הפתוחות זו לזו
ופתוחות לרה"ר ועירבו שתי החיצונות עם
האמצעית היא מותרת עמהן והן מותרות עמה
וב' החיצונות אסורין זו עם זו ולא גזר דילמא
אתי לאפקוקי מאני דהא חצר להא חצר ה"ג
לא גזרין דילמא אתי לאפקוקי מאני דבתים
לחצר מתיב רב ששת (ה) ר"ש אומר אחד גגות
אחד חצירות ואחד קרפפות רשות אחת הן
לכלים ששבתו בתוכן ולא לכלים ששבתו
בתוך הבית אי אמרת בשלמא דעירבו היינו
דמשכחת לה מאני דבתים בחצר אלא אי אמרת בשלל עירבו היכי משכחת
לה מאני דבתים בחצר הוא מותיב לה והוא מפרק לה בכומתא וסודרא
ת"ש

כולן רשות אחת מכלל דרבנן לאו חדא רשותא משוי להו לכולהו ובזרייתא מסייעא ליה לקמן [ס"ז] דקתני גג וחצר
ואכסדרה ומרפסת כולן רשות
אחת הן וחצר ומרפסת כב' חצירות דמו ומדוקא דידה דלא תנא בה קרפף ומצוי מוקמינן לה כרבנן דאי ר"ש אפילו קרפף נמי מיתקרי
בבדי חצר ואי ר"מ גג וחצר לא מישמרו דהא כדילא חצר כמתני' מנמוון לגבוה: לרבי ר"ש כולן רשות אחת. דלא תימא האי דל"ר
שמעון אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפפות כל חדא וחדא רשותא באנפי נפשיה משוי להו גגין לעצמן וחצירות לעצמן וקרפפות לעצמן
דהא סברא לר"מ אית ליה אצל ר"ש כולהו חדא רשותא משוי להו. הכי שמייע ליה לרב יהודה ובזרייתא מסייעא ליה דתניא כוותיה לקמן
היינו מעלין שמן ואלוותיהו מגג לגג ומגן לחצר ומחצר לקרפף: סניא כוותיה דרב. דלמחר לעיל (פ"ט). בגגין השוין לרבנן דאין
מטלטלין בין חצר לחסרי האדרי ולא חצירות גזר אסוקי במחילות שאין ניכרות: רשות אחת. ומטלטלין מזה לזה: ואסור להעלות
והוריד. ר"מ לטעמיה דגזר משום תל: מוסר לטלטל בחצר. אע"פ שלא עירבה וה"ה לשאר חצירות: רשות לעצמו. ואין מטלטלין
מזה לזה אפילו בתוך ד': ואין מטלטלין זו. אפילו בגג עצמו: סניא כוותיה דרב יהודה. אליבא דר"ש: שמן. לסקוך זו: אלוותיה. להסתפג
בה: מגג לגג ומגן לחצר ומחצר לקרפף ומקרפף לקרפף כולהו גרסינן: והוא שלא עירבו. בני החצירות כל אחת לעמיה דהשתא לא שכיחי
כלי דבתים בחצר וליכא למיגזר אי שייח להוליא כלים ששבתו בזו להכניסן לחצרתה אחי לאפקוקי נמי לה כלי הבית: אבל עירבו. כל
חצר לעמיה ולא עירבו ב' החצירות יחד אסור לטלטל מזה לזו אפילו כלי החצר דכיון דשכיחי מאני דבתים בחצר גזרינן דילמא אחי
לאפקוקי מאני דבתים שבתו זו לחצר זו ור"ש מודה בזה דקתני אבל לא לכלים ששבתו בתוך הבית: מי נחשך לא גרסינן: היינו דמשכחת לה
מאני דבתים בחצר. דליצטרך למייתני אבל לא לכלים ששבתו בתוך הבית: (כ) כנומסא וסודרא. ששבתו בתוך הבית והוליאן לחצר דרך מלבוש: